

OGLASAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), FEBRUARY 11, 1952

ŠTEVILKA (NUMBER) 30

NOV GROB

GEORGE PERENCIVICH

V soboto zjutraj ob 5.15 uri je preminil v Mestni bolnišnici George Perencivich (Rade Percek), star 73 let. Stanovalec je na 1607 E. 32 St. Doma je bil iz sela Strozina, pošta Most, odkoder je prišel v Ameriko pred kakimi 40 leti. Bil je bivši mož Mary Masich, rojena Manojlovich.

Tukaj zapuščajo otroke: Mrs. Amelia Dobolek, Milan Perencic, Mrs. Ann Kasel in Mike Masich ter osem vnukov, v stari domovini pa zapuščajo brata in dve sestre. Pogreb se vrši v torek ob 1. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St.

Zopet letalska nesreča v New Jersey

ELIZABETH, N. J., 10. februarja—Potniško letalo s 58 potniki na krovu in posadko štirih mož, ki je prišlo iz Miami, Fla., je tresčilo v stanovanjsko hišo. Koliko je mrtvih, bodisi med potniki letala ali pa med stanovaleci poškodovane hiše, ni znano. Stanovanjska hiša, ki je imela prostora za 60 družin, je močno poškodovana in v plamenih.

To je že tretja velika letalska nesreča mesta Elizabeth v dveh mesecih; 16. decembra se je zrušilo potniško letalo in pokopalo pod seboj vseh 56 potnikov na krovu; 22. januarja se je ponesrečilo drugo letalo, ko je tresčilo v stanovanjsko hišo. Od potnikov je bilo mrtvih 23, od stanovalecev prizadete hiše pa sedem.

Zupan mesta Elizabeth je nedavno pred zadnjo nesrečo zahteval, da se letališče prestavi kamorkoli v stran od mesta Elizabeth.

LETALO S HITROSTJO MISLI

STOCKHOLM, Švedska, 10. februarja—Švedska industrija letal gradi letala—lovce, ki bodo dosegli 1500 km ali 933 milj na uro. Ta letala bodo najhitrejša na svetu.

Švedska izdaja v oborožitvene namene 40% svojega državnega proračuna in je v oborožitvi poleg Rusije in Velike Britanije na tretjem mestu v Evropi.

Za Tržaški dom

Mr. Joseph F. Durn, tajnik Odbora za Tržaški dom sporoča, da je Mr. August Kollander, ki ima svojo pisarno v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., izročil \$100 v sklad za kulturni dom za tržaške Slovence.

Mr. in Mrs. Frank in Theresa Cerkvenik, ki vodita svojo gostilno na 4502 St. Clair Ave., sta pa izročila našemu zastopniku John Renko, vsoto \$25 v isti namen.

Tako August Kollander kakor tudi Cerkvenikovi so vedno pripravljeni velikodušno prispevati, ko se gre za pomoč in dobrobit svojega naroda. Odbor se jim iskreno zahvaljuje za naklonenost.

ITALIJA RUSIJI NE BO VEČ PLAČEVALA VOJNE ODŠKODNINE

RIM, 10. februarja—Italijanska vlada je obvestila sovjetsko poslaništvo v Rimu, da se Italija ne čuti več vezane na določbe mirovne pogodbe z Italijo, v kolikor pride v poštev Sovjetska zveza in plačevanje vojne odškodnine, katerega odškodnina je bila prvotno določena s pavšalno vsoto \$100,000,000.

Italijanska vlada pravi, da oslejš naprej Rusija ne bo dobila od Italije ničesar več na račun vojne odškodnine. V mirovni pogodbi z Italijo, kateri je pritrčila tudi Sovjetska zveza, je bila vojna odškodnina, katero mora plačati Italija Sovjetski zvezi radi njene soudeležbe v vojni ob strani Hitlerja, določena s pavšalno vsoto \$100,000,000. Vojna odškodnina bi se plačala v obliki živih, vojaške opreme in tehničnih produktov italijanske industrije v zgornji Italiji. Določeno vojno odškodnino \$100,000,000 bi Italija lahko plačala v sedmih letih.

Koliko je plačala Italija do sedaj, tega obvestilo italijanske vlade ne pove. Mirovna pogodba z Italijo je stopila v veljavo 1947.

V opravičilo svojega koraka navaja italijanska vlada, da se je Sovjetska zveza od svoje strani obvezala, da bo pomagala Italiji, da bo ta lahko postala članica Združenih narodov. Nasprotno temu izrecnemu določilu pa se je Sovjetska zveza na zadnjem zasedanju Združenih narodov in političnega odbora ZN poslužila pravice veta in tako preprečila petič, da Italija ni mogla priti med Združene narode. S tem pa je kršila mirovno pogodbo in se Italija ne more smatrati za vezano, da bi od svoje strani izpolnjevala druge določbe mirovne pogodbe, v kolikor pride v poštev italijanski odnos do Sovjetske zveze, predvsem pa, da ne bo plačevala več nobene vojne odškodnine Sovjetski zvezi.

Kakor smo že povdarili, je Sovjetska zveza sama silila v to, da pride čimprej do mirovne pogodbe z Italijo, ker je Rusija želela, da se umaknejo čimprej iz Italije ameriško-britanske sosedbene sile in bi bila pot komunistični agitaciji v tej državi svobodnejša.

Volilno gibanje je bolj konkretno

WASHINGTON, 10. februarja—Senator Taft iz Ohio je dal generalu Eisenhowerju pismo zagotovilo, da bo podpiral ustvaritev in spopolnitev zapadnoevropske armade. Senatorju Taftu očitajo njegovo dosedanje zadržanje, ker se je upiral pošiljanju ameriških čet v Evropo. Taft se zagovarja, da je bil njegov cilj samo ta doseči, da naj ima kongres, ne pa predsednik moč razpolagati nad ameriško vojsko in odločati o miru in vojni.

Na očitke, da skuša oslabiti Severoatlantski pakt, je Taft odgovoril, da je za to, da se sprejete obveznosti izpolnijo.

Španci za Eisenhowerja

Manuel Goyanes je pooblaščen od volilnega odbora Eisenhowerja, da organizira ameriške Špance za Eisenhowerja. Goyanes trdi, da je Eisenhower edini republikanec, ki ima lahko upanje, da zmaga v borbi z demokrati. Republikanci da so manjšinska stranka in imajo za sebe le 31% glasov. Treba je pritegniti nase glasove neodvisnih, pa tudi izriniti glasove demokratov, česar bi bil zmožen na republikanski

Pogajanja: Velika Britanija—Egipt?

CAIRO, 10. februarja—Vladno časopisje je najavilo, da so pripravljena tla do direktnih pogajanj med Veliko Britanijo in Egiptom. Na sporu med Londonom in Cairom so zainteresirane tudi sosednje arabske države, ki so ponudile svojo posredovalno vlogo.

Večina šol, ki so bile pri zadnjih nemirih v Egiptu, posebno v Cairu, zaprte, je vlada zopet odprla. Pravosodna oblast je naprtla revolucionarnim študentom več obtožb radi vprijetarjanja nemirov in poškodovanja tuje lastnine. Na posredovanju je posebno zainteresirana sosednja Arabija Ibn Saudija, ki je mejaš zone ob Sueškem kanalu.

Arabski posredovalci bi radi videli, da bi se na teh pogajanjih rešila vsa sporna vprašanja med Veliko Britanijo in arabskim svetom in ne samo med Veliko Britanijo in Egiptom. Te načrte je potrdil tudi egiptski zunanji minister.

DRUGA POŠILJKA OROŽJA V JUGOSLAVIJO

POLA, 11. februarja—Za danes se pričakuje v tukajšnje pristanišče drugi transport ameriškega orožja za Jugoslavijo. To orožje dobavlja v smislu dogovora sklenjenega med Jugoslavijo in Zedinjenimi državami.

35-letnica poroke

Mr. in Mrs. Andrew in Mary Sila iz 14306 Sylvia Ave. sta večeraj v krogu svoje družine obhajala 35-letnico srečnega zakonskega življenja. Otroci, vnuki in številni prijatelji slavljencema čestitajo in želijo vso srečo, da bi zdrava dočakala zlato poroko!

listi kot kandidat le general Eisenhower.

Javno mnenje za demokrate

PRINCETON, N. J., 10. februarja—Javno glasovanje, izvedeno po zavodu Gallup, izkazuje, da je razmerje pristašev do demokratske in republikanske stranke v Ameriki kakor štiri proti tri. Tudi če predsednik Truman sedaj ne vleče kot je vlek pri volitvah leta 1948, je demokratska stranka tista, ki drži močno večino ameriškega volivstva.

Poslovni (bizniški) svet je po večini republikanski, ročni delavci, uradniki, farmarji, svobodni poklici, pa so v veliki večini za demokrate. V razmerju, kakor štiri proti tri, vodijo v večini demokrati, število indifrentnih pa je precej izdatno.

Seja Pomožnega odbora

Nocoj ob osmih se vrši seja Pomožnega odbora za pomoč po toči prizadetim okrajem okrog Ilirske Bistrice in sicer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se vse odbornike in one, ki se zanimajo za pomoč, da pridejo na sejo.

AMERIŠKA UPRAVA IN NJENI PREDSTAVNIKI

BIRMINGHAM, Ala., 10. februarja—Bivši governor James E. Folsom je bil aretiran, ko je vozil svoj osebni avtomobil po glavni cesti. Aretacijo je izvršilo cestno policijsko nadzorstvo. Bivšega governorja so zaprli in nato spustili na prosto proti varščini \$300.

Vzrok aretacije? Bivši governor je vozil svoj avtomobil, ko je bil pijan.

NEW HOPE, Pa., 10.

februarja—Mornariški kapitan William R. White živi v pokoji. Izenada je dobil pismo od tajnika za mornarico Kimballa, da je povišan v stopnjo admirala in sicer radi njegovih zaslug, ki si jih je pridobil v španski-ameriški vojni. Takrat je bil White navadni kadet, torej, preteklo je točno 54 let, da je bil za svoje dejanje v bitki pri Manila odlikovan in povišan.

COLUMBUS, 10. februarja

—William F. Bailey, uslužbenec v umobolnici v Toledo, je bil odpuščen.

Vzrok? Umobolnim je stregel na ta način, da je enemu od umobolnih prisolil tri težke udarce in ga podrl na tla. Umobolni je dobil rane na glavi in podplutbe po telesu.

WASHINGTON, 10. februarja

—Kongresnik Hebart je navajal:

Poveljstvo letalstva je zahtevalo odobritev \$69,000,000, da bo nakupilo stroje, ki so nujno potrebni za produkcijo letal in katere pogreša. Isto poveljstvo sedaj poroča, da teh strojev sploh ne rabi. Toda kam je šel denar \$69,000,000 in koliko denarja gre v nič, ko gre pri splošni obrambi za kupčije, ki gredo v milijarde in milijarde dolarjev?

POMAGAL BOLNI—ZGRUDIL SE SAM

CHICAGO, 10. februarja—Clement Misheck, član gasilne postaje, je bil klican na pomoč. Šlo je za žensko, katero je zadela serna kap. Kmalu po opravljenem delu se je Misheck sam zgrudil, zadet istotako od srčne kapi, in umrl.

Dečki v ukradenem avtu povzročili smrtno nesrečo

Snoči se je zgodila težka prometna nesreča na E. 175 St. in Miles Ave., ki je zahtevala življenje 56 let starega John Prochaska iz 12412 Miles Ave., ki je upokojeni sprevodnik cestne železnice. Nesrečo so povzročili trije dečki, stari 13, 15 in 16 let, ki so se vozili v ukradenem avtu. Policija poroča, da so dečki baš prevzeli drug ukraden avto, v katerem so se nahajali njih prijatelji, ko je avto začel plesati na splozki ulici, zašel na nasprotno stran ulice in se z vso silo zaletel v nasproti prihajajoči avto. Fantom se ni nič zgodilo in so po nesreči pobeželi, toda so bili kmalu zajeti na njih domovih.

V avtu z ubitim Prochasko se je nahajala njegova žena, ki je tudi dobila poškodbe, in njegov zet, ki je avto vozil ter je ušel poškodbam.

Več aluminija civilni industriji! Dodatno nakazilo—milijon funtov

Chicago alarmiran

CHICAGO, 10. februarja—Obe politični stranki sta napovedali boj čikaškemu podzemskemu življenju in zločinskim bandam. Povod je dal umor Charlesa Grossa, znanega republikanskega političnega delavca na zapadni strani Chicaga; stranki bosta postavili skupne odbore, ki naj razčistijo Chicago kriminalnih tipov.

Razpisana je bila nagrada \$26,000 tistemu, ki bi dal kake informacije, ki bi mogle privedi do tega, da se izsledijo zločinci. Niti nagrada, niti dosedanja policijska preiskava ni rodila nobenega uspeha. V bližini, kjer je padel Charles Gross, katerega je zadelo sedem strelcev, je šla policija od hiše do hiše, od vrat do vrat, da bi mogla dobiti vsaj nekaj priča. Ta prizadevanja so ostala zastoj.

Zaposlitev narašča

V clevelandski produkciji dela sedaj približno 227,000 delavcev. Tekom meseca januarja je bilo nameščenih okrog 2,500 novih delavskih moči. V mesecu februarju se je prijavilo 27 tovarn, ki da bodo sprejele svežo moč, 36 podjetij bo ostalo pri starem, 6 pa predvideva zmanjšanje dela in delno odpustitev. Povprečno se dela na teden 42.4% ure. Povprečna mezda za nevalificirano in nestrokovno delavstvo znaša \$1.309. Med vojno je znašala ta mezda 70 do 74 centov na uro.

FRANCO ZAHTEVA OPRAVIČILO

WASHINGTON, 10. februarja—Predsednik Truman je na tiskovni konferenci prošli četrte med ostalim rekel, da mu Francova vlada v Španiji ni bila nikoli pri sre. Francova vlada sedaj zahteva od Amerike opravičilo. Državni oddelek pa je naznanil, da bo zahtevo Franco ignoriral.

KONFERENCA SOCIALISTOV

LONDON, 10. februarja—Voditelji socialističnih strank zapadno-evropskih držav se bodo sestali tretjega aprila v Londonu na skupni konferenci. Predmet razgovorov je vprašanje oborožitve in vpliva izdatkov za oboroževanje na življenjski standard.

DEBATA V CLEVELANDU O IRANU

Sedanje gospodarsko stanje v Iranu je tragična posledica nezaznane razumevanja tako od strani Amerikancev, kakor tudi od strani Britancev. Če bi bili Britanci dostopni, da bi bili v Iranu pustili od kraja, bi ne bilo prišlo do položaja kot je, da počivajo velike petrolejske rafinerije v Abadanu.

Mi Amerikanci smo zamudili priložnost, ker nismo prepričali Britancev, naj opustijo svoje na pol kolonialne metode v občejanju z Iranci in z iransko vlado. Državno tajništvo ni dalo zadostne podpore bivšemu iranskemu predsedniku Razmari, ki je bil ubit od domačinov in ki je skušal privedi Iran v krog Zapada.

To so bile v glavnem trditve Gradya, bivšega ameriškega poslanika v Teheranu.

Dr. Nasrollah S. Fatemi iz Irana, sedaj v Ameriki na univerzi Princeton, je dejal, da iranske gospodarske razmere za Iran niso tako obupne, kakor gleda Zpad nanje. V državi Iran znaša povprečni letni dohodek posameznika \$40, in torej kaka gospodarska kriza ne more to gospodarsko stanje še bolj občutno znižati. Fatemi je navajal, da je v Ameriki kakih 1,000 iranskih študentov, ki se bodo vrnili v Iran, polni idej Amerike in bodo te ideje širili med iranskim prebivalstvom. To bo prava revolucija in kake revolucije iz Moskeve ni pričakovati.

V OLAJŠANJE BREZPOSELNOSTI IN DOSEGO DOLOČENE KVOTE

WASHINGTON, 10. februarja—Zvezna vlada je nakazala milijon funtov aluminija industriji avtomobilov za dobo april in junij. Zvezna vlada je vzela to zalogo aluminija za svojih rezerv. S posebnim nakazilom pa hoče zmanjšati brezposelnost v avtomobilski industriji predvsem v območju Detroita.

Manly Fleischmann, ki ima glavno skrb, da gre obrambena industrija normalno svojo pot naprej, je izrekel svoje upanje, da bo s tem novim nakazilom aluminija industrija civilnih avtomobilov dosegla ali pa vsaj se približala kvoti, to je 930,000 vozil v drugem četrtletju 1952.

Fleischmann pa je nadalje tudi povedal, da ni bilo mogoče dati tej industriji izjemna nakazila bakra.

Produkcija 930,000 osebnih in tovornih avtomobilov je bila predvidena že v naprej za drugo četrtletje 1952. Industrija pa je dobila nakazilo jekla, ki bi bilo zadostno le za 900,000 vozil, bakra in aluminija pa le za 800,000.

Fleischmann se je spomnil območja Detroita in naglasil tudi interes zvezne vlade, da se temu območju odpomore kolikor je možno, imeti pa je pred očmi potrebe, ki zahtevajo prvenstvo nakazil omenjenega materiala za vojaško produkcijo. Tudi za to produkcijo ni na razpolago zadostni jekla, bakra in aluminija in se je morala radi tega celo omejiti.

Fleischmann je nadalje pojasnil, da je to izredno nakazilo vzeto iz zaloga, ki jih zvezna vlada čuva in hrani za slučaj nujnih potreb.

Predvideva se možnost, da se bo še nadalje nakazalo več aluminija in to iz razloga, ker se je črtalo mnogo kreditov, prvotno namenjenih produkciji ameriških letal. Poleg izrednega nakazila aluminija imajo zastopniki zvezne vlade pooblastilo, da dajo območju Detroitu v izvršitev tudi tiste pogodbe, ki so jih sklenili že z drugimi podjetji. Samo, da je Detroit sposoben te pogodbe izpolniti. Najnižji ponudnik ni merodajen.

Seja direktorija

Jutri zvečer, v torek, ob osmih se vrši redna seja direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Osem mesecev pogajanj na Koreji

MUNSAN, Koreja, 10. februarja—Zavezniška delegacija je komunistom predlagala, da bi se konferenca, ki bi se sestala po doseženem premirju, počela izključno z vprašanji Koreje. Ta predlog so komunisti zavrnili, pristali pa so na to, da naj se pri teh bodočih pogajanjih istih udeležijo tudi južna Koreja.

Medtem so zastopniki južne Koreje izglasovali posebno spomenico, v kateri izražajo svojo zaskrbljenost nad postopanjem zavezniške delegacije, ki da je tako kot postopanje kakega vodstva, ki je bilo poraženo.

Med obema delegacijama je na splošno prišlo do sporazuma, da naj se razmotri vprašanje o umaknitvi tujih čet iz Koreje.

Komunistična propaganda je po svojih radijskih postajah predla v napade na Ameriko, predvsem radi Formoze. S tem, da ima Amerika svoje bojne brodoge okrog Formoze, se nastopa kakor da je v vojni.

Zavezniška delegacija je glede Koreje same stavila zahtevo, da pride do združenja Koreje, kateri naj vlada neodvisna in demokratska vlada, kakor je to cilj Združenih narodov.

Do konkretne rešitve katerihkoli vprašanj, ki so na dnevnem redu, pa ni prišlo, vkljub temu, da se pogajanja na Koreji vlečejo že v osmi mesec.

HOTEL JE BITI SOFER

NEW YORK, 10. februarja—Mehanik pri avtobusnem podjetju Adolf Maier, 52 let star, se je naveličal istega dela pri družbi in je hotel postati voznik avtobusov. Vstopil je v avtobus in vozil z njim tri polne ure po mestu. Pri tem se ni oziral niti na to, kje so postajališča, niti na to, koliko znaša vozšina za tiste, katere je sprejel na avtobus. Karambola ni povzročil nobenega, za predpise prometa pa se enostavno ni brigal.

To je dalo povod drugim voznikom, da so poklicali policijo, ki je samostanega voznika ustavila. Maier je bil aretiran, ker je samostanovo vozil voz, ker se ni držal cestnih predpisov, pa tudi radi tatvine. Imel je 58 potnikov, ki so plačali \$5.80, v nabiralniku pa je bilo le 25 centov.

Srebrna poroka

Dobro poznana Mr. in Mrs. George in Frances Julylia iz 832 E. 209 St. sta v soboto obhajala 25-letnico njunega srečnega in zadovoljnega zakonskega življenja. Otroci in prijatelji so ju presenetili v soboto zvečer na domu. Slavljencema čestitajo in jima želijo še mnogo let zdravja, sreče in zadovoljstva v skupnem življenju!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

BODIMO SAMOZAVESTNI DELAVCI

Posebnost Amerike je ta, kar je itak vsakemu znano, da nima posebne politične delavske stranke. Logična posledica tega dejstva je tudi, da ne obstoja delavsko časopisje kot je to slučaj v drugih državah na svetu. Časopisje je podjetje, čisto na privatni trgovski podlagi, pomembno ameriško časopisje pa vrhu tega v republikanskih vodah.

Življenje teče hitro, morda celo prehitro. Glavno časopisje pozna ta tok življenja. S svojimi ogromnimi nakladi hoče zadostiti glavnemu človeškemu nagonu v družbi s tem, da mu nudi vse, kar je novega po svetu. V svoji tendenci pa se osredotočuje na prinašanje političnih in družabnih poročil kot glavnih. Bistvena delavska vprašanja se obdelavajo le v noticah in še to, v kolikor spadajo v neposredno dnevno politiko. Če pa gre za važnejšo vsebino, ki se peča z načelnimi stališči delavstva, so poročila o tem po možnosti potisnjena v ozadje.

Noben lastnik tega časopisja ne bo priznal, da je tako prinašanje vesti namerno. Lastniki so predobri poznavalci ljudi. Kajti v ameriških industrijskih krajih tvori pretežno večino čitateljev in naročnikov velikih naklad itak ameriška delavna moč. Lastniki se tega zavedajo, njim gre v račun čisto s poslovnih vidikov, da je naklada čim večja, stveno njegova in se zanimanja za ta vprašanja zamegljuje. očesu, da hoče tak tisk uvrstiti tega splošnega bralca v krog tistih, ki pač po nujni potrebi in po svojem naravnem nagonu berejo. Skrita tendenca pa ostane, da se tak bralec nekako odmakne od svojih stanovskih nalog, ki so prvenstveno njegova in se zanimanja za ta vprašanja zamegljuje.

Strokovna unijska poročila in tisk prvič ni dnevni, pa tudi ne številni. Glava bralca, tudi delavca, je že polna vtisov dnevnega časopisja. Ta okolnost je važna pri presojanju, zakaj v kljub milijonskim unijam ni milijonskih naklad vsaj delavskega strokovnega časopisja. Ta okolnost pa bo za ameriške razmere igrala važno vlogo v volilnih bojih volilnega leta 1952.

Brez ozira na volitve in volilno leto pa mora "Enakopravnost" gledati na ameriške javne razmere TUDI s strogega stališča osnovnih delavskih baz, kako gleda delavec na življenje in kaj so prvenstveno njegovi interesi, ki pa morejo ostati vedno živi in se nikdar ne zamegliti.

Prvo vprašanje je vprašanje kruha. Torej problem zaposlenosti in brezposelnosti.

Drugo sledi prvu: Koliko se zasluži in kaj se s tem zaslužkom lahko kupi. Torej mezde in cene, k temu takoj še vprašanje rent, ali po naše najemnin, oziroma vprašanje gradbenega kredita.

Končno gre za standard delavskega življenja. Standard ni v trdo zabiti žebelj ali cementiran kamen, ki bi se ne mogel premakniti. Nasprotnik delavskega standarda ga bo skušal tlačiti navzdol. Standard sam pa je vitalen, stremljevalec napredka kot to dela človek s svojim notranjim potencialom.

Premišljevanja o teh točkah so tudi slovenskemu delavcu potrebna, da ga spremljajo kot popotna palica v njegovem dnevnem življenju. Ne smejo se zamegliti! Tudi v volilnem boju ne! Ravno v volilnem boju so kakor A v abecedi ali pa številka 1 v številkah, da vem, s kom se bom volilno politično razgovarjal.

Delavčeva samozavest in pojmovanje o delu in cilju tega dela pa bo sproti bogatela, če bo vprašanjem kot takim, kakor tudi stanju kot obstoja, vedel povedati vzroke, odkod in zakaj. Ni nobenega dvoma, da je fraza "kar je, je, in kar bo, pa bo," ki naj bo notranje merilo tistega, ki jo izgovarja, dokaz, ne samozavesti, da ne rečemo plitkosti pojmovanja življenja.

Vprašanje zaposlenosti in nezaposlenosti, višine mezde in cen, višine rent—najemnin, gradbenega kredita ter višine posebnega delavskega standarda življenja, je samo na sebi dinamično, postati mora vitalno, če naj slovenski delavec v Ameriki v sestavi ostalih delavskih množic ve, kaj hoče z državo v velikem, s seboj in svojo družino v malem. In le, če je ta slika dnevna, stalno pričujoča, je politične fraze plehkih volilnih kandidatov ne bodo zameglile.

Star pregovor pravi, da izdolbe kapljica vode tudi votlino v trdem kamenu. Ne s tem, da bi imela v sebi tako silo, ampak s tem, ker stalna pada. Nevarnost velikega dnevnega tiska za delavsko samozavest in njeno omeglitev je v tem, da ta tisk ne napada direktnih delavskih interesov niti ne delavskega stanu kot takega, ga pa hoče popliti in odvrti njegovo pozornost od svojih stanovskih interesov s prinašanjem in s tem branjem vesti in poročil, ki so družbeno-politično recimo nevtralnega značaja. Ne dajmo svoje popotne palice nikamor iz svojih rok!

L. C.

SIVA, SKRIVNOSTNA OAZA

LIBIJSKE PUŠČAVE

Zelen madež prekinja na zemljevidu zahodnega Egipta enolično rumeno barvo Sahare. V bližini libijske meje je narava za trudne beduinske karavane na bujno zaraščeni 80 kilometrov dolgi in pet kilometrov široki oazi preskrbela senco, svež vodo in obilico sadja. V davnini je bila ta zelena proga Sahare po vsem svetu znana pod imenom "Sveta oaza Amona," najvišjega egiptovskega boga. Znamenito prenočišče je baje tam s svojimi odgovori več stoletij usmerjalo vojaška in politična dejanja voditeljev in generalov, ki se kljub nadlogam in tveganju niso obotavljali iti preko puščave do oaze.

Z vključitvijo severne Afrike v rimsko cesarstvo je preročišče obdržalo svoj stari sloves. Velikasten tempelj, ki je bil postavljen v čast Amonu, so posvetili češčenju rimskega Jupitra. Sredi templja so postavili Jupitrov kip, pokrit s smaragd in z zlatom. Le-tega so templju v čest stoletjih darovali obiskovalci, smaragde pa so dobili iz rudnika, katerega so prebivalci oaze odkrili v templjevi bližini. Še dandanes prebivalstvo Sive trdi, da se v notranjosti griča Gebel Dacrou, poleg katerega so še vidni ostanki templja, skrivajo važna ležišča dragocenih kovin.

V Sivo prideš v 15 dneh s karavano iz Kaira ali pa v 20 dneh iz Luksorja. To pot uporabljajo beduini iz Libije in Sudanske Sahare. Potovanje v Sivo z modernimi prevoznimi sredstvi je mnogo daljše, ker je treba iz Kaira narediti najprej 200 kilometrov dolgo pot do Aleksandrije, nato pa nadaljevati 300 kilometrov ob Sredozemskem morju do Marse-Matrouha, od koder vodi do Sive 300 kilometrov dolga cesta preko Libijske puščave.

V oazi je mogoče pridelati vse, kar prebivalstvo potrebuje za svoje vzdrževanje, poleg tega pa še znatno količino blaga za izvoz v druge oaze. Rodovitnost zemlje pospešuje 150 virov, ki jo namakajo in jo s svojimi solnimi in žveplenimi primesmi delajo rodovitno. Povsod rastejo dateljnovne palme, ki so izredno dobre kakovosti in predstavljajo glavni pridelek.

V Sivi goje med palmovimi nasadi tudi vinsko trto, ječmen, penico, oljke, fige. Zaradi bujnega rastlinstva se zdi raziskovalcu, ki pride iz neskončne puščave, Siva podobna sanjskemu prividu ali orientalski pravljici.

Mesto ni tako čudovito. Prevladuje berberska arhitektura s svojimi visokimi masivnimi stavbami, med katerimi se vijejo ozke uličice, ki komaj ločijo hišo od hiše. Venec zidovja, ki ga je ogledal čas, obkroža na enem delu to mestno nakopičenost, ki se proti središču vedno bolj zožuje v obliki akropole. Okrog 2.000 pravih Berberov, avtohtonih prebivalcev oaze, živi na zahodnem delu mesta prebivajo okoli tri tisoč Arabcev.

Pri ljudskih običajih se opaža delno prevzemanje arabskih značilnosti, kljub temu pa so se berberske tradicije, ki so povezane z ostalim delom severnoafriškega berberskega sveta, ohranile neokrnjene. Najbolj se je poarabila velika buržoazija, če je sploh mogoče tako imenovati lastnike palmovih nasadov in tiste, ki se z beduinskimi karavanami pogajajo za nakup in prodajo poljskih pridelkov.

Njihova glavna skrb velja lepemu oblačenju. Kadar gredo na obiske v prijateljske hiše oziroma k ljudem, s katerimi vzdržujejo trgovske zveze, si oblačejo po šest do sedem oblačil, ki jih potem v pristojnosti gosta drugega za drugim slačijo, s čimer hočejo pokazati svoje bogastvo. Preden odhajajo domov, si zopet oblačejo vsa odložena oblačila.

Ženske si mažejo lase z olivnim oljem, da se jim bolj svetijo. Iz bojazni, da bi voda ne pokvarila las, si jih nikdar ne umivajo. Kakršni ljudje, takšne so tudi njihove hiše. Notranjost je razdeljena na množico majhnih nizkih, temnih prostorov, ki so brez okenj in zadušljivi. Edino družinsko premoženje so leseni in glinasti kuhinjski predmeti, ki leže po tleh. Premožnejša stanovanja pa krase izrezljane, bronaste in porcelanske vaze.

Berberi so veliki ljubitelji petja in glasbe in njihove popevke napolnjujejo ceste in vrtove. Med glasbili prebivalci Sive naj-več uporabljajo boben, flavto in kastanjete. Ob praznikih in raznih verskih slavnostih izpopolnjuje glasbo moško petje in ženski ples.

Poroka in čas vdovstva sta v Sivi zvezana s primitivnimi vražjevnimi navadami. Ženske se običajno poročijo v starosti od devetega do 12. leta, moški pa okrog 15. Na dan, ki je določen za poroko, se gre dekle v spremstvu svojih prijateljic kopat k svetemu izviru zunaj obzidja. Ko se očistena vrne v mesto, se odšavi in namazili ter čaka, da pridejo ponjo žene, katere pošlje bodoči mož. Njeni

Mr. ph. Janez Kromar:

O ČESNU IN ČEBULI

V novejšem času zelo priporočajo jesti česen pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri znižanju krvnega pritiska. Ze v talumu (Talmud je židovska knjiga postav) piše, kot sem omenil, da česen nasičuje človeka in mu greje telo, napravi obraz žareč, skratka, da ustvarja zdravje in zadovoljstvo. Ali niso s tem mišljene vse tegobe, ki jih prinaša poapnenje žil? Tudi tu so napravljeni poskus in sicer na miškah. Hranili so jih s hrano, ki jim je povzročala poapnenje žil. Take miške so poginile v 12 do 15 dneh. Če pa so jim dajali istočasno tudi česnov izvleček, so tako hranjene miške preživele svojo trikratno življenjsko dobo. Miške so bile živahne in so tudi na zunaj kazale dober videz. Tako so tudi v tem primeru z modernim poskusom dokazali, da se naši predniki niso vžirali.

Česen počasi prehaja iz ljudske medicine v moderna, priznana zdravila. Iščemo že oblike, kako bi česnovne zdravilne snovi davajali človeškemu telesu, da bi imelo največ koristi. Marsikod že izdelujejo kroglice iz česnovnega izvlečka, dodajo mu snovi, ki mu odvzamejo za marsiokog neprijeten duh, in jih prevlečejo s sladkorjem ali pa s čokolado. Tako niti ne veš, kdaj ješ česen, pravzaprav česnovne kroglice. Nekaj takih kroglic odtehta nekaj česnovnih strokov, kar je dovolj, da dobi telo potrebno količino zdravilnih snovi.

V Jugoslaviji je česen posebno med kmečkim ljudstvom zelo čislán. Med mestnimi ljudmi pa je manj priljubljen prav zaradi svojega marsiokog neprijetnega duha. Znano pa je, da posebno na jugu Jugoslavije pojedo velike količine česna, pomočnega med jedi ali pa kar presnega s kruhom ali koščkom slanin. Česen je tam prava poslastica pa tudi zdravilo pri raznih črevesnih obolenjih. Prav česnu in papriki pripisujejo tam dejstvo, da so ljudje zdravi in da dosega-jo visoko starost.

Spomnil sem se na zvrhan krožnik fižola s čebulo! Pravzaprav kakaj ravno s čebulo? Ali morda s strokom česna? Saj bi bilo lahko tudi kaj drugega! Pa le spomnite se, kaj ste brali! Veste, da fižol napenja, česen in čebula pa napenjanje in težave v želodcu preprečujeta, ker ovirata razvoj bakterij, ki povzročajo napenjanje. Ali ni čudno,

starši se navidezno nekaj minut hudo upirajo, preden izroče hčer. Dekle nato odpeljejo v novo zakonsko stanovanje, kamor pride mož šele pozno ponoči, da se z njo zaroči.

Če žena postane vdova, se za šest mesecev zapre v hišo, vso to dobo se ne sme nikomur približati, ne sme se preobleči, ne sme se umiti, zaužije pa lahko samo toliko, da ne umre od lakote. Ko mine ta doba, jo pridejo obiskat prijateljske, ki ji zavežejo oči in jo ponovno peljejo k svetemu izviru izven zidovja, kjer se očisti. Ko jo vodijo skozi mesto, beže pred njo vsi mimoidoči, ljudje pa zapirajo vrata in okna v strahu, da jih ne bi zadel hud pogled.

Po očiščenju vrže vdova s terase svoje hiše palmov listič na prvega človeka, ki pride po cesti. Ta meščan postane preklet, medtem ko se vdova hitro vrne v hišo, duševno pomirjena in s ponovno pridobljenimi državljskimi pravicami.

Kljub značilnim običajem te saharke oaze in zanimivosti, ki jo predstavlja dvojezično prebivalstvo, ter še ohranjenim berberskim tradicijam, je dolžnost civiliziranega človeštva, da jo prebude in privedejo k boljšim življenjskim pogojem in modernemu socialnemu naziranjju. Kakor arheologe potrebuje oaza Siva tudi dobre zdravnike, dobre učitelje in modre upravitelje.

A. G.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Od 6. do 14. februarja 1927

Sporazum z Nemčijo radi vojne odškodnine določi Ameriki \$5,800,000 že to leto. Potem pa se bodo odplačila zvišala na \$10,700,000 vsako leto. Vendar je to le začasni sporazum, katerega imati državi pravico preurediti kakor bodo pač zahtevale razmere.

Zedinjene države so za nevtralizacijo Sanghaja. Ameriški poslanik John A. Van MacMurray se pogaja z maršalom Čangstolinom, poveljnikom severne armade, enim treh glavnih vojni-
nih lordov, ki so sklenili zvezo, da zaustavijo ofenzivo kanton-skih armad, ki se vale proti Sanghaju.

Zvezni agentje so zaplenili cel vagon opojnega piva. Pivo je bilo poslano iz Kanade.

Zvezne oblasti so zaplenile v Youngstownu 60 sodov žganja, ki je bilo na potu iz Buffalo v Chicago.

Med Jugoslavlani, ki so dobili državljanstvo, so sledeči: Martin Nickolin, Kužme Crnković,

John Klemenčič, Klara Polić, Matt Petrovič, John Jurich, Sam Lonchar in Frank Furlan.

V Euclidu se je ustanovilo nov pevski zbor "Zorislava." Odbor je sledeči: Jerry Pengal, predsednik; Frank Jager, podpredsednik; Joseph Macarol, tajnik; Joseph Marinčič, zapisnikar; John Drenik, blagajnik; nadzorni odbor: Anton Pušnar, Felix Drenik in Frances Zimmerman. Pevovodja Viktor Lisjak.

Slovenski Sokol ima sledeči odbor za leto 1927: John Pollock, starosta; Ignacij Kos, podstarosta; Janko N. Rogelj, tajnik; Frank Sober, blagajnik; nadzorniki: Frank Belaj, Frank Šivic in John Medvešek; John Marinček, načelnik; Stanley Benčina in Louis Zern, podnačelnika; dr. F. J. Kern, zdravnik.

Hiša za dve družini, 4 in 4 sobe. Kopalnica. Cena \$7,500. Čisto nova hiša za eno družino, 5 sob. Cena \$5,500.

Vreme: Dež in sneg. Ne pre-hudo za februar.

PRED DESETIMI LETI

Od 8. februarja do 15. februarja 1952

Ogromna zmaga ameriške mornarice in zračne sile. V napadu na Marshall in Gilbert otoke je bilo uničenih 16 japonskih ladij in 41 sovražnih letal.

Po vsej Angliji je izbruhnil val ogorčenja nad angleško zračno silo, ki ni mogla preprečiti pobege treh velikih nemških vojni-
nih ladij iz Rakovskega zaliva skozi Doversko ožino.

Pogon proti nemškim in italijanskim organizacijam. Agentje FBI so zasegli knjige in dokumente 12 nemških in italijanskim organizacijam v Clevelandu in material pride sedaj v roke vladne velike porote.

Nemška godba izžvižgana v Madridu. Najprej je nastopila španska godba, ki je igrala tradicionalne španske komade. Za njo je nastopila nemška godba, ki je pričela igrati vojaške kor-račne. Množica je pričela tuliti in žvižgati. Ko je hotela policija aretirati demonstrante, je ljudstvo to preprečilo.

Pisatelj Louis Adamič bo predaval v City klubu. Predmet njegovega predavanja bo sedanja kriza in z njo zvezan položaj.

Baš na podlagi njegovih idej se je ustanovil Cleveland Council for American Unity, ki si prizadeva ustvariti boljše spora-zumevanje med narodnostnimi skupinami in starimi Amerikan-ci.

Na 9. februarja je bil zapri-
žen Mr. Vatro J. Grill za pomožnega policijskega prosekutorja. Župan Frank J. Lausche je imenoval Grilla za to mesto.

Preteklo nedeljo je podal svoj koncert pevski zbor "Slovan." Navzoče je pozdravil splošno poznani kulturni delavec Frank Česen. Pevec, 25 po številu, so z navdušenjem peli pesem za pes-mijo. Vprizorilo se je tudi živo sliko "Kalvarija v Sloveniji," ki je bila po opisu kritika J. M. S., prav posrečena. V duetu sta nastopila Mrs. Mary Ivanusch in Angelo Plesničar. V solospievih so nastopile Miss Betty Novak in Mrs. Jeannette Perdan-Cahill. Zbor je vodil John Ivanusch. V drugem delu so podali burko v treh slikah Urban Smukova "Ze-nitev." Nastopili so: Ogrin, Česen, Caroline Zigman in Frank Požar.

K vojakom so odšli: Paul De-lost Jr., Victor Dobre, Eddy Bu-dič, Gustav Sepetav, Anton Uj-

čič, John Rogel, Joe Grošel, An-ton Vadal in Matt Zagorec.

Poročila sta se Miss Valerija Vadal, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Anton in Anna Vadal, 15815 Arcade Ave., in Mr. Anthony Fortuna, sin Mr. Fortuna iz E. 140 St.

Zvestobo sta si obljubila Mr. Joseph Tomarič, sin Mrs. Mary Tomarič, 1251 E. 173 St., in Miss Mary Polonis, 1321 E. 68 St.

Poročila sta se tudi Miss Josephine Gorenc, hčerka Mr. in Mrs. Frank Gorenc, 7502 St. Clair Ave., in Mr. Frank Gorshak iz Eveleth, Minn.

V Mt. Sinai bolnišnici je srečno prestala operacijo Miss Tončka Žagar, 9306 Parmalee Ave. Miss Žagar je poznana aktivna delavka pri društvu Spartans.

Iz bolnišnice se je vrnila Mrs. Mlach iz 21128 Goller Ave.

KOMU NAJ SLUŽI

TELEFON

BELLINGHAM, Wash., 10. februarja — Mrs. Victor Todd je imela tri mesece starega sinčka. Ko je šla iz stanovanja po opravkih, je sinčka položila v zibelko in se po kratkem presledku vrnila domov. Sinčka je našla nezavestnega. Mati je pograbila telefon in hotela dobiti zvezo z rešilno postajo. Linija je bila zasledena. Mati je vpila, da gre za nujen slučaj, da je njen otrok bolan, da je pomoč nujna. Na vsa to je dobila odgovor, da gre za stare in znane marnje.

Končno je dobila zvezo z rešilno postajo, ki je prišla na lice mesta, hotela spraviti otroka k življenju z umetnim dihanjem, toda bilo je prepozno. Otrok je bil že mrtev.

SLAB VPLIV

TELEVIZIJE

EAST HARTFORD, Conn., 10. februarja — Solsko vodstvo na neki tukajšnji šoli je ugotovilo, da ima televizija na učence slab vpliv. Celi razredi so polni učencev, ki imajo glavobole in zaspane rdečkasto zamegljene oči.

71 LET STARA ZBOLELA

NA BEZGAVKAH

TRENTON, Mo., 7. februarja — List "Trenton Republican Times" je bil začuden, da se ni-
sta zglasila sicer točna naroč-nika Mr. in Mrs. Fred Banta.

Oba sta se opravičila, da nista mogla priti v upravo lista, ker sta zbolela na bezgavkah — "mumps." Oba sta stara 71 let.

(Po "Priroda, človek in zdravje")

Kadar volk rešuje ovco, ki se potaplja

Zgodilo se je nedavno v Trbovljah. Julka Božjak, 54 let stara samotna žena, stanujoča Trbovlje II, številka 49, je prišla po opravkih na mestni ljudski odbor in ob tej priliki podala med drugim tudi kaj zanimivo izjavo o Martinu Gorograncu, župniku v Trbovljah, za katero smatramo, da ne bo odveč, če zve zanjo tudi naša javnost. Izjava se v skrajšani obliki glasi takole:

"S svojo teto Frančiško Božjak, staro 71 let, sem živila pred leti v Knezdolu št. 6, kjer je imela teta takrat lepo posestvo, veliko okoli 30 'johov', od tega okoli tri hektare samih njiv. Posestvo je imelo tudi travnike in gozdove. Takoj po prvi svetovni vojni je teta začela preurejati stanovanje in gospodarsko poslovanje ter se v letih 1921-1925 zadolžila v klerikalni kmečko delavski hranilnici v Trbovljah pa tudi drugod. Po letu 1925 so cene kmetijskim pridelkom zelo padle in takrat so začeli na teto pritiskati upniki 'z vseh strani.

Teta takrat ni imela denarja, ker je gospodarstvo šele začela preurejati. Zaradi upnikov sva bili prisiljeni odprodati najprej vse premičnine. Ker pa to ni zadostovalo, je prišlo nekako v letu 1928 do sodniške prodaje našega posestva na javni dražbi.

"V svojih mladih letih sem hodila v takratni klerikalni Društveni dom v Trbovljah k društvu Dekliška zveza. Ko sem zvedela, da bo določenega dne razprodaja posestva moje tete, sem to na predvečer razprodaje vsa obupana povedala v Društvenem domu, hotela svoji teti na vsak način pomagati. Takrat je bil navzoč tudi gospod Martin Gorogranc, župnik iz Trbovelj. Ta je poklical na razgovor še nekaj drugih gospodov, po tem razgovoru pa mi je izročil hranilno knjižico delavske hranilnice v Trbovljah na ime Miha Trpin z vsoto, katere pa se ne spominjam več."

"Bila sem vsa vesela," pripoveduje Julka Božjak v svoji izjavi dalje, "ko sem dobila to pomoč. Naslednji dan sem tudi sama sodelovala pri licitaciji posestva svoje tete in sem celotno posestvo tudi zlicitala za vsoto 60.000 dinarjev. Zdi pa se mi, da mi je šel takrat vodja te licitacije, advokat Flego iz Laškega, zelo na roko in mi je tudi pomagal, da sem posestvo za ta denar zlicitala, čeprav je bilo posestvo mnogo več vredno.

"Po celotni licitaciji sem dobila vtis, da je moral biti advokat Flego s kom dogovorjen, da sem tako poceni prišla do posestva. Prav tako pa se mi še danes zdi čudno, ko sta tudi dva bogata kmeta, in sicer Rudolf Ahac iz Planinske vasi in Martin Zadobovšek iz Knezdola, takoj odstopila od nadaljnje licitacije, čim sem jaz postavila navedeno vsoto.

"Na ta način sem prišla do posestva svoje tete in sem bila trdno prepričana, da bova posestvo s pridnim delom in s pomočjo župnika Martina Gorograncu tudi izlekli iz dolgov.

"Toda že nekaj dni po prepisu posestva na moje ime je kmečko delavska hranilnica zahtevala izplačilo preostalih obresti in zagrozila, da bo v nasprotnem primeru izvedla ponovno razprodajo posestva. Takrat si nisem upala dobiti novih porokov za posojilo, da bi plačala obresti in sem zato ponudila gospodu Gorograncu, naj on prevzame posestvo in v mojem imenu poravnava dolge, jaz pa bi mu nato ta dolg odplačevala v obrokih. Gospod Gorogranc je na to tudi pristal.

"Na posestvu sva ostali s teto kot pravi lastnici posestva še nekako pet mesecev. Že po tem, tako kratkem času, pa je dne 1. junija 1929 prišla na posestvo župnikova sestra Angela, zdaj poročena Kočar, ki so jo takrat odslužili iz nekega samostana. Po njenem prihodu nama na po-

sestvu ni bilo več prestajati. Na vsakem koraku naju je preganjala in zmerjala, tako da sva končno morala oditi s posestva, nakar sem se preživljala z raznošenjem mleka.

Župnik Gorogranc je kmalu nato nakupil dovolj živine, in inventarja tako da se je poselstvo v nekaj letih poslovno dvignilo in je zdaj eno izmed najboljših posestev v tem kraju. V letu 1946 mu je agrarna reforma kot neketmetovalcu odvzela večji del posestva, od česar sem med drugim dobila tudi jaz v trajno uživanje en hektar orne zemlje.

"Leta 1941 se je vrnil v Trbovlje brat Martina Gorogranc, Franc Gorogranc, ki je bil do razpada Jugoslavije žandar nekje v Makedoniji. Ta je bil vse do osvoboditve upravnik posestva v Trbovljah, oziroma v Gabrskem, ki so jih zaplenili Nemci. Ljudje govore, da je bila hranilna knjižica na ime Miha Trpin, ki mi jo je izročil leta 1928 župnik Martin Gorogranc, njegova last, z njo pa se je na našem primeru okoristil tudi Martin Gorogranc."

Izjavi Julke Božjak, glede katere ni nobenega razloga, da bi dvomili v njeno resnost, zlasti še, ker je to izjava preproste ženske, ki je kakor sama pravi, izšla iz vrst nekdanje župniku zelo blizu stoječe Dekliške zveze, ni treba dodajati. O vsej tej stvari, ki je prvič že stara in drugič nikakor ne redke in osamljen, pa tudi ne najizrazitejši primer nekdanje grabežljivosti in moralne pokvarjenosti nekaterih duhovnikov, bi niti ne bilo vredno izgubljati čas in papir, če bi šlo pri tem za Martina Gorogranc, župnika iz Trbovelj, ki ima na vesti še druge gredboje.

Župnik Gorogranc je bil v stari Jugoslaviji steber klerikalizma v Trbovljah in zvesti hlapec ter eksponent JRZ režima in njegove policije ter žandarjev v borbi proti naprednemu gibanju. Bil je tudi med ustanovitelji ter duhovni vodja režimske razbijske organizacije Zveze združenih delavcev, s katero je vpadal trboveljskim rudarjem v hrbet, kadar so se ti borili za skorjico kruha in za malenkostno izboljšanje svojega takratnega mizerne stanja. Za vse to svoje delo je od TPD prejemal tudi lepe zneske.

Med vojno so ga Nemci sicer izselili na Hrvaško, vendar pa je odklanjal narodnoosvobodilno borbo naših narodov ter bil ves čas njen nasprotnik. Po vojni je bil odkrit sovražnik ljudske oblasti, katero je obenem z Osvobodilno fronto pogosto javno napadal in zasmehoval. Tudi volitev se ni udeležil nobenih, niti se ni včlanil v CMD.

Ko pa je lansko poletje ogromna večina štajerskih duhovnikov podpisala resolucijo za izročitev vojnega zločinca Artuko-viča, je odklonil tudi ta podpis. Skratka, mariborska škofija, ki je v delavska središča pošiljala dr. Korošcu in takratni gospodi najbolj vdane in naklonjene duhovnike, se v Gorograncu ni zmotila, ko ga je pred 30 leti poslala v Trbovlje.

Končno pa je bilo Trbovljčanom dovolj vsega tega. Lepega dne v mesecu septembru se je dvignila večtisočglava množica in ga skupno z enim izmed njegovih dveh kaplanov izgnala iz trboveljskega okraja, seveda ne kot duhovnika, pač pa kot zagrizenega in zakrknjenega sovražnika ljudstva. Za njim ni zaloval nihče, razen peščica zapeljancev ter njemu enakih pokvarjencev.

Tak je torej moralni lik župnika Gorogranc, ki ga izjava Julke Božjak le še dopolnjuje. Za moralno pokvarjenost, ki jo je pokazal župnik Gorogranc, ni dovolj samo verski fanatizem, pač pa je potrebno še nekaj več: potreben je povsem pohlep po bogastvu in pa po oblasti, ki so jo ljudje Gorograncovega kova nekaj imeli, a so jo izgubili.

V Trbovljah zato niso pogrešili, ko so izgnali iz svoje srede župnika Gorogranc ter kaplana Volaska, ki se od župnika ni mnogo razlikoval. Pač pa povsem drži odstavek, ki ga je ob tej priliki zapisal "Zasavski vestnik":

"Po vsem tem nimamo več vzroka, spraševati se, zakaj je trboveljsko ljudstvo izgnalo iz trboveljske fare tako duhovnika, kot sta Gorogranc in Volasko. Vprašati bi se raje morali, kako je mogoče, da ju je tako dolgo gledalo in trpelo v svoji sredi?"

—mis—

(Po "Slovenskem poročevalcu")

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.
1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.
1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrti med 10 in 11 točk razlike.)

Naznanilo in zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt pretrgala nit življenja naših preljubljenih in nikdar pozabljenih soprogi, materi in stari materi

MARY ZOT

rojena BOGATAJ

Blagopokojnica je podlegla dolgotrajni in mučni bolezni dne 31. januarja 1952. Pogreb se je vršil dne 4. feb. iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi in po opravljeneh cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Vida smo njeno truplo položili k večnemu počitku na pokopališču Calvary.

Pokojnica je bila rojena 2. februarja 1892 v vasi Rakitna pri Borovnici na Notranjskem. V Ameriki je bivala 40 let in je bila članica društva Lipa št. 129 SNPJ.

Tem potom se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili krasne vence in cvetje h krsti pokojnici v zadnje slovo: vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnjeno dušo; vsem, ki so darovali v gotovini v druge namene; kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Našo zahvalo izrekamo Rev. Father Tomcu za obiske pokojnice v času njene bolezni, za podelitev sv. zakramentov za umirajoče ter za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem sosedom in prijateljem ter znancem za obiske in tolažbo bolnice v njeni dolgotrajni bolezni, ko ste ji pomagali lajšati bolečine.

Hvala vsem, ki ste prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru: pogrebem, ki so nosili krsto: predsedniku društva za ganljiv nagrobni govor in vsem, ki so pokojnico spremljali na pokopališče. Enako hvala lepa tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vsestransko najboljšo postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Bodi vsem, ki ste izrazili svoje sočutje ter nam bili v pomoč in tolažbo na en ali drugi način, izrečena naša najlepša hvala.

Ti, predraga soproga, mati in stara mati, počivaj v miru v svobodni ameriški zemlji. Prestala si muke in trpljenje tega sveta in se preselila v večnost, kjer vlada večni mir. Srca naša so žalostna, saj smo izgubili ljubljeno soprogo in mater, katere ni mogoče nadomestiti, a živela boš v naših srcih do konca naših dni!

Počivaj v miru—snivaj sladko.

ZALUJOČI OSTALI:

FRANK, soproga
MRS. MOLLY BOMBAY in
MRS. HEDWIG CODOSKY, hčeri
trije vnuki in več sorodnikov
v stari domovini pa brat ANTON

Cleveland, Ohio, dne 11. februarja 1952.

IZVOZ AMERIŠKEGA PREMODA

V Zedinjenih državah se pridobiva ogromne količine premoga. Skladi raznih vrst premoga v tej deželi, dasi ne neizčrpni, so tako številni in bogati, da bodo za naše potrebe zadostovali še stoletja. Tako vsaj sodijo izvedenci. Naša produkcija premoga pokriva vse domače potrebe in mnogo se ga še izvažajo.

Kar je značilno, je, da se mnogo premoga iz Zedinjenih držav izvažajo v Evropo, ki ima sama v svoji zemlji mnogo premoga. Premog iz Amerike, in sicer večinoma iz Virginije, West Virginije in Kentuckya, se v velikih količinah izvažajo v Evropo. Izvažajo se v Italijo, Nemčijo, Francijo, Nizozemsko in Anglijo.

Izmed omenjenih evropskih dežel samo Italija nima domačega premoga. Velike in bogate premogovnike pa imajo Francija, Anglija in Nemčija. In največja ironija pri tem je, da omenjene dežele plačujejo za importirani ameriški premog iz finančne pomoči, ki so jo dobivale ali jo dobivajo iz Zedinjenih držav. Francija, na primer, porabi tri četrtine ameriške finančne pomoči za nabavo ameriškega premoga; pomoči, ki je namenjena za gospodarsko povzdigo dežele. Ta importirani premog je drag; v Pennsylvaniji, na primer, stane tona premoga \$10, predno je dostavljen v Evropo pa stane s prišteti prevoznimi stroški \$22. Take cene plačujejo evropske dežele iz pomoči, ki jih jo daje Amerika.

Vsa ta zadeva je bedasta ali smešna ali žalostna; kakor se vzame. Zakaj importira Evropa mesečno do štiri milijone ton ameriškega premoga, ko ga ima ogromne sklade v lastni zemlji; vsaj kar se tiče Anglije, Nemčije in Francije? Anglija je pred vojno z domačim premogom pokrivala vse domače potrebe in ga je še mnogo izvažala v Italijo, na Švedsko in drugam. Zdaj ga mora znatne količine uvažati za lastne potrebe.

En vzrok, da evropske dežele,

ki imajo dovolj premoga pod zemljo, ne morejo producirati dovolj premoga za domače potrebe, je nedvomno zastareli sistem produkcije, ki se ni izboljšal desetletja. Premog se pridobiva po starih načinih, kar pomeni, da povprečen premogar producira znatno manj kot njegov ameriški kolega. So pa še drugi vzroki. V Nemčiji, kjer je bilo med vojno razbitih mnogo bivališč, manjka stanovanj za premogarje v primerni bližini rogov. Delavcev tam na splošno ne manja, toda mnogi premogarji vzdržijo v zasilnih stanovanjih le preko zime, na pomlad pa odhajajo.

V Angliji, kjer je dovolj drugih zaposlitev, zlasti mlajši ljudje odklanjajo delo v premogovnikih. Tisti, ki delajo, se pa tudi ne "ženejo" preveč, ker čimveč zaslužijo, tem več jim požeje dohodninski davki. Povprečni angleški premogarji niso naklonjeni strojem, ki bi povečali produkcijo. Prav posebno pa so nasprotni inozemskim delavcem, ki bi mogli dvigniti produkcijo premoga. Iz Italije bi prišlo tisoče in tisoče delavcev na delo v angleške premogovnike, toda domači delavci temu skoro sto procentno nasprotujejo. Ne marajo tužev v Anglijo!

Kar se nam z ozirom na premogovno situacijo v Evropi vidi bedasto, je v kratkem to: Evropa ima v svoji zemlji dovolj premoga, če bi ga znala in hotela spravljati na površje; Evropi da-

je Amerika finančno pomoč, da bi si gospodarsko opomogla in v to svrhu modernizirala svojo premogarsko industrijo; mesto tega porabi velik del teh financ za importiranje ameriškega premoga; z drugimi besedami povedano: Evropi dajemo dolarje, da kupuje premog od nas; končno pa vse to mi Američani plačamo z davki.

—NOVA DOBA

Društveni koledar

FEBRUARIJ

17. februarja, nedelja—Koncert in opereta zboru Zarja v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 4. uri pop.

23. februarja, pustna sobota—Ples pevskega zboru Triglav v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

23. februarja, sobota—Domača zabava Belokranjskega kluba v SND na St. Clair Ave.

24. februarja, nedelja—Koncert zboru Adria in Slovan, v dvorani društva Domovina v Barberton, Ohio.

MARCA

8. marca, sobota—Skupni ples društva Cvetoči Noble št. 450 SNPJ in društva Euclid št. 29 SDZ v AJC na Recher Ave.

APRILA

27. aprila, nedelja—Zbor Jadran poda opereta "Kakor stari tako mladi" v SDD v Waterloo Rd.

27. aprila, nedelja—Koncert pevskega zboru Planina v SND na Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.

MAJA

4. maja, nedelja—5-letnica zboru Triglav; koncert in spevoigra "Kmečka svatba" popoldne v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Zvečer ples istotam; v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., pa domača zadava.

18. maja, nedelja—Bazar krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC na Recher Ave.

JUNIIA

22. junija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 28 SNPJ na farmi SNPJ.

NOVEMBRA

2. novembra, nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC na Recher Ave.

ODDA SE V NAJEM

2 SOBI IN KUHINJO: PRIMERNO ZA MIRNO DVOJICO ALI ENO ALI 2 DEKLETI.

Za podrobnosti pokličite

KE 1-8093

Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POŠILJKE V JUGOSLAVIJO

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

BRAT IN SESTRA

SREDNJIH LET IŠČETA STANOVANJE S 3, 4 ALI 5 SOBAMI.

Kdor ima za oddati, naj sporoči na IV 1-2452

Moški srednjih let

ZELI DOBITI STANOVANJE IN HRANO PRI MIRNI DRUŽINI. POSTEN IN MIREN.

Pokličite

PO 1-5573

Dva pogrebna

zavoda

za

zanesljivo

izkušeno

simpatično

pogrebniško

postrežbo

po

CENAH, KI JIH

VI

DOLOČITE

pokličite

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS

FURNITURE, REFRIGERATORS

AND ETC.

Henderson 1-3018—Klamora 1-5890

DELO DOBIJO MOŠKI

Planer operatorji

Izurnjeni

Plača od ure

Kovači

Plača od ure in komada

STEEL IMPROVEMENT &

FORGE CO.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

970 E. 64 St.

JOHAN BOJER:
IZSELJENCI
ROMAN
(Iz Norveščine prevedel Božo Vodušek)

(Nadaljevanje)

Ni se lahko posloviti od vsega tega. Ko pa nazadnje pridejo, je najstarejši fant, Anders, na levi strani veš debel od kladiva, ki ga nosi v žepu suknjiča.

Tako so se poslovili od Skareta, stari in mladi. Doli na klanecu so se obrnili. Mala siva poslopja so ležala pod sivimi skalami. Vedeli so, kako je bilo tam. Zdaj pa je jadral Kal z vso svojo družino ven v neprodno megle.

Zunaj na pomolu za parnike se je zbralo veliko znancev za slovo. Nekaj prav posebnega je, če odhaja vsa rodbina. Bilo je treba vzeti slovo za vselej in

ŽENSKÉ!
NAPRAVITE SI SVOJE ZLATNINO.
IMAMO KRASNE KAMNE IN DRUGE POTREBŠČINE.
KAMENČKI 12c ducat do \$1.00 ducat; VLOŽKI 18c vsak do \$1.14.
PAUL'S BIKE & HOBBY SHOP
695 EAST 152 STREET, UL 1-4373

ŽIVA PERUTNINA
se dobi samo vsak ČETREK, PETEK in SOBOTO
pri FARMERS POULTRY
SUPERIOR AVE. IN EAST 43RD ST.
POSEBNE CENE PRI VEČJIH NAROČILIH ZA CLAMBAKES.
ZABAVE IN SVATBE.

Zapadna Slovanska Zveza
GLAVNI URAD:
4676 WASHINGTON ST., DENVER 16, COLO.

je bila ustanovljena 5. julija 1908 na demokratični podlagi. Od leta do leta napreduje ter že veliko let plačuje vse posmrtnine in dividende svojim članom samo z obrestmi, ki jih zasluži od investicij njenega premoženja. Zato se ni bila prisiljena zvišati lestvice za novopristopne člane.

V zadnjih štirih letih je plačala po \$6 dividende svojim članom za vsak tisoč dolarjev posmrtnine ali "endowment" zavarovalnine. Enako vsoto bodo tudi letos prejeli člani, ki niso še dopolnili starosti 70 let. Člani, ki so dopolnili starost 70 let, bodo pa letos prejeli po \$18 dividende za vsak \$1,000 zavarovalnine, kajti solventnost ZSZ je 138.89%. Umrljivost v članstvu je samo 37.45% in obrestni pa zasluži po 4% za vsake \$100 premoženja.

Vse rojake in rojakinje se prijazno vabi za vstop v to nad-solventno domačo organizacijo. Za vsa pojasnila se obrnite na

MRS. JOHANNA V. MERVAR,
7801 Wade Park Ave., EX 1-0069;
MRS. ANTONIA TOMLE,
14823 Sylvia Ave., PO 1-3549,
ki ste predsednici clevelandskih društev,
ali pa direktno na gl. tajnika
ANTHONY JERSIN,
4676 Washington St., Denver 16, Colo.

Pristopnina je prosta in provizija za novopridobljene člane pa od \$5 do \$10 za vsake \$1,000 novo vpisane zavarovalnine. Pristopite z vašo celo družino še danes!

Različne vrste zavarovalnine do \$1,000 za otroke. V odraslem oddelku se zavaruje od 18. do 60. leta, po starosti, za \$250 do \$5,000. Izdajajo se različni certifikati kot: Celozivljenjski, 20-letno plačljivi in 20-letno "endowment". Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere vsako leto raste. Poleg smrtnine, ako želite, se lahko zavarujete tudi za bolniško podporo, kakor tudi za razne operacije in poškodbe.

Mesečni prispevki (asesment) so urejeni po American Experience tabeli z 3 1/2% letnimi obrestmi.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

ženo, Ano z Ramsoya. Orjak bi jo menda najrajši nosil na rokah. Zdi se mu, da je veliko pre-dobra, da bi hodila po zemlji. Obraz z mogočno brado mu ves žari. Zdaj je vendar njegova. In tam je učitelj Jo Berg. Torej je le res, da gre tudi on v Ameriko. Zgoraj pri ladjšču pa stojijo njegovi stari zmučeni starši in molče, premišljujejo prav veliko veselja niso imeli s sinom. Ampak ali je mogoče—ali vidite Antona Norenga, materinega ljubljence! Torej bo vendar tu-di iz njega nekaj pametnega!

Zgoraj po poti pa prihaja Morten, peš ob strani dvokolesnega voza. Na drugi strani je Simen in mati sedi na zabojih. Mala plavka, gorska kobilica, ki jo je kupil pred tremi leti, ima tako lahke noge. Klop, klop gredo nože venomer. Za slovo je naj-bolje govoriti le o vsakdanjih rečeh, drugače bi bilo vse skupaj pretežko, četudi Morten ves čas misli na brusni kamen za sked-njem na Kvidalu. Ljudje bi sicer dejali, da je to neumno, am-pak vendar je bilo res: brusni kamen mu je bil prijatelj. In on za slovo ni stopil okrog ogle in ga pogledal.

"Na spomlad posej oves na se-vernji nji," pravi Simenu, koli-kor vsakdanje more. In brat mu odgovori z istim glasom, da bo že tako napravil. "Menda imaš dovolj nogavic in perila za eno, dve leti," poskusi Berit z istim vsakdanjim glasom. Morten od-govori, da ima vsekakor dovolj. Sicer pa zavisi od tega, ali bo delal več zunaj na polju, ali pa v hiši pri mizarstvu.

Potem vsi nekaj časa molčijo. Plavka klopče in se bliža ladjš-ču, kjer stojijo drugi. Tedaj se iz-izve Beritu iz grla pridružio in-tenjenje, ko pravi Mortenu: "Pa piši kaj."

"Bom," pravi Morten, gleda v tla in stiska ustnice. Ne, ne se vdati ginjenju. Vendar pa se mu glas malo trese, ko pristavi: "Le zanesi se name."

Tedaj zagleda, da je Helena s starši vred spremila Antona na mostišče. Začuti, kakor bi ga nekaj zbadlo. Naladno se prikloni tja, vendar govoriti z njo ne more. Čoln je že pristal, da jih prepelje na ladjo. Žene so si iz-podvile obleke. Tedaj pa se Berit ne obvala več, opoteče se k plav-ki in omahne na voz. Niti pogle-dati ne mara, ko čoln odrine. Ve, da mahajo v slovo, ali ne upa si odmahati.

Ko pa je Morten stopil v čoln, ga je sunil moker gobec v obraz. Finski pes King, ki so ga bili za danes zaprli, se je kljub temu iztrgal. Tekel je za njimi in se skrival vse do tedaj. "Seveda, seveda, saj si priden. Samo po-slušaj, pojdi. Simen te kliče."

Kal je pomagal pri veslanju. Samo po sebi umevno je bilo, da kjerkoli je bilo kako veslo, ga je moral zgrabiti in veslati. Upri se je vanje in se pačil pri tem. Veslanje je bilo nekaj, kar mu je šlo. Bog ve, kdaj bo spet drugič prilika. Erik Foss je mo-lel iznad gore zabojev in mahal s klobukom zgubani ženici na obali. Bila je sicer samo Suha Olina, vendar bila je njegova mati.

Prevozni čoln se je vrnil tako čudno prazen. Na obrežju so sta-li matere in očete, sestre, bratje in znanci in se ozirali za parni-kom, ki je oral gladino fjorda.

Morten Kvidal je stal ob ogra-ji ladje in videl, kako Helena sto-ji ob ladjšču in maha—ali samo bratu? Vendarle je odmahal. Vi-del je tudi, kako sta mati in Simen sedla v voz in se odpelja-la. Plavka je še zmeraj tako živo stopala. Vračali so se na Kvidal. (Dalje prihodnjič)

Don't gamble with fire—the odds are against you!

Igre za denar, stave in loterije

V vseh Zedinjenih državah, z izjemo države Nevade, so pre-povedane vse igre za denar ali do-bitke, stave ali loterije. V ne-katerih državah je dovoljeno staviti na konjske dirke. Nele-galnih igralnic pa je brez števi-la. Od časa do časa oblastni or-gani navalijo nanje in spravijo posameznike v zaporne in de-narne kazni, toda zdi se, da to malo zaleže. Mesta starih igral-nic zavzamejo nove, pod drugi-mi imeni in v drugih lokalih. Američanom na splošno je igral-ska strast prirojena.

Iz zgodovine vemo, da so se ljudje že v davnih časih vdajali igram za denar ali druge dobro-tne. Oblasti, kakršne so že bile, so si že od nekdaj prizadevale zatreti to človeško strast ali sla-bost, toda z malimi uspehi. Naj-večkrat so se morale zadovoljiti z omejitvami in kontrolo.

Poznavalci razmer pravijo, da edini ljudje na svetu, ki niso podvrženi hazardnim igram, so Eskimi. Dr. Vilhjalmur Stefans-son, ki je 20 let bival med ple-meni Eskimov, trdi, da Eskimi nimajo igralškega instinkta.

Kitajci so zelo nagnjeni k igram in stavam za denar in po nekod so take igre legalno do-voljene. Nova kitajska vlada pa skuša to strast zatreti.

V Indiji so igre za denar do-voljene in so zelo razširjene. Višji stanovi, posebno bogati in brezposelni maharadža, se zla-sti radi zabavajo s stavami na konjske dirke.

Na Japonskem so igre in lo-terije v upravi ali pod kontro-lo vlade. V deželi je nad sto lo-terij, ki imajo letnega prometa več kot tri tisoč milijonov je-nov. Od tega je okrog 45% do-ločeno za dobitke, okrog 10% do-stotkov vzame 'osrednja držav-na vlada, ostalo pa se razdeli na stroške uprave.

Na Švedskem in v drugih skandinavskih deželah igranje ni močno razširjeno in, kar ga je, je pod vladno kontrolo. Igre in stave so omejene na državno loterijo ter na stave na nogo-metne igre in stave na konjske dirke.

V Mehiki so povprečne igre za denar močno omejene. Ljudje največ stavijo v narodno ali dr-žavno loterijo. Ta ima okrog 40 milijonov pesov letnega prome-ta. Od tega gre 65 odstotkov za dobitke, ostalo pa za stroške in za podporo bolnišnic, hiralnic in zavetišč.

Na Cubi so igre in loterije velika industrija in pod kontrolo administracije. Lani je državna blagajna od tega dobila nad dva milijona dolarjev, razne dobro-delne organizacije pa nad sedem milijonov.

V Franciji so razne igre, stave in loterije legalne in oblasti skrbijo le, da se vršijo pošteno in da dobi državna blagajna kar ji gre. Tikete državne loterije je mogoče kupiti v neštetih loka-lih. Od procentov in davkov na razne igre in loterije dobi držav-na blagajna okrog 30 milijonov dolarjev letno.

V mali kneževini Monako, ki meri manj kot eno kvadratno miljo, so igralnice največja in-

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se iz-selilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v toliko z vašim zobozdravni-kom, vam bo Dr. Zupnik iz-vršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomesti-l z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je
Dr. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
vogal East 62nd Street: vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY

By Owner. Sacrificing for Best Offer. **DRUG STORE** — Good corner, lease. Established 30 years. Must be seen to appreciate. Owner must sell quickly. Other interests. Write M. A. Palumbo, 2764 Ogden Ave.

HAMBURGER GRILL — Ideal for couple. Modern, 7510 1/2 W. Madison, Forest Park. Call 7 to 9 p.m. Forest 6-9723

GROCERY STORE—Selling due to illness. Quick sale. \$3,000 plus stock. 5 year lease. Best corner in Albany Park. Lawrence Gro-cers, 3558 Lawrence. JUNiper 8-9396

GROCERY, DELICATESSEN — 5 rooms, garage, long lease, rent \$59.60 OPS. Leaving for Florida. Lincoln 9-0373

GROCERY, fruit, vegetables, cold meat — Corner store; located S. W.; 80% colored trade; no rea-sonable offer refused. LAwndale 2-9702

DRESSMAKING SHOP (Modiste) in Evanston. Well established. Good North Shore clientele. Ex-cellent paying business. Sacri-fice account leaving city. Phone UNIVERSITY 4-3925 or evenings AMbas. 2-8203

TAVERN and Building — 6 room apartment with 3 lots adjoining; all fenced and automatic heat. Must see to appreciate. REgent 4-9178

OPTOMETRY PRACTICE—Vicin-ity Central & Lake St. Well established. Practically new equipment. Beautiful ground floor office. Must sell due to army obligations. Columbus 1-1555

LINIMENT BUSINESS — Plus formula. A money making busi-ness with steady customers. Sacrifice. GRovehill 6-0080

CHICAGO, ILLINOIS
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING
CALL DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GARAGE — Body and fender repair. 50x50 building. Equip-ment and business. YArds 7-1563

MEAT MARKET — Established 21 years. Good term lease, or will sell building, 6 room apartment available. 2134 N. Damen, ARmitage 6-0207

GROCERY - DELICATESSEN — Forest Park, residential, no chain stores. Partner going in service, must sell. Name your price. Phone FOrEst 6-4148

RESTAURANT — Near 67th and Stony Island; well established; beautifully decorated; reason for selling, other business. Midway 3-8018

MEAT MARKET — 1st class Mar-ket. 2 man shop. Fully equipped. Long established. Real Bargain. N. W. side. ALbany 2-0220

REAL ESTATE FOR SALE

OAK PARK — Large home and lot business. Income property. Direct from owner. Prospect for any kind of business. Village 8-4430

TINLEY PARK — Room for your children. 6-rm. home mod., encl. porch in Knotty Pine, real bar-becue, lawn house, 2-car gar., side drive, brk., chicken house, 24x50, cement floors, brooder hse., apple, pear and cherry trees, grapes, red and blk. rasp-berries, strawberries, all bldgs. have new roofs. Has a lot of pos-sibilities, lot 150'x300'. plenty shade trees. By owner. Can see by appt. — Tinley Park 2788.

FEMALE HELP WANTED

CLERICAL WORK
Young lady for typing, etc. Permanent position, good salary, excellent working conditions. Apply at
A. B. C. Freight Forwarding Corp.
222 W. ROOSEVELT ROAD
For friendly interview call:
Mr. Tanis
WAbash 2-8760

HELP WANTED MALE

WORK NEAR HOME
We need mold makers machinists. — Plenty of overtime. Good working conditions. Apply
ALUMICAST CORPORATION
1515 NORTH KILPATRICK
or call Mr. Anderson — CApitol 7-2060

HELP WANTED

Positions Available for:

- AUTOMOTIVE
- CHASSIS DESIGNERS
- CHECKERS
- LAYOUT MEN
- SENIOR DETAILERS

MAXIMUM RATES OVERTIME

Apply in Person or Write
• Wire or Phone to
SALARIED PERSONNEL

HUDSON MOTOR CO.
12601 E. JEFFERSON
DETROIT, MICHIGAN